

УДК 070.4:004.738.5:323.2:94(477)"201(4/9)"
DOI <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2024.2.2/30>

Путрашик В. І.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Марчук Г. І.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Плеханова Т. М.

Запорізький національний університет

ЦИФРОВА ЖУРНАЛІСТИКА ТА ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОГО УЯВЛЕННЯ ПРО РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКУ ВІЙНУ

У статті розглянуто проблему впливу цифрової журналістики та соціальних мереж на формування громадського уявлення про російсько-українську війну. У полі зору авторів як позитивні аспекти використання цифрових медіа для поширення інформації про збройне протистояння та події, що його супроводжують, так і зловживання, маніпуляції. Проаналізовано також роль соціальних мереж у поширенні численних наративів про війну. Особливу увагу приділено розвідкам вітчизняних та закордонних науковців, що стосуються інструментів і технологій цифрової доби, які сприяють впливу медіа на сприйняття подій воєнного часу.

Дослідження спирається на значну джерельну базу, зокрема наукові публікації в галузі журналістознавства, політології, соціології, педагогіки і психології та ін. Системний і об'єктивний підхід до аналізу дав змогу дійти логічних висновків стосовно впливу цифрової журналістики та соціальних мереж на громадське уявлення про війну, що підкріплені конкретними аргументами й можуть стати підґрунтям дальшого розвитку студій з цієї актуальної теми.

Крім того, дослідження дає матеріал для формування і розвитку стратегій інформаційної безпеки, медіаосвіти й міжнародних відносин. У висновках запропоновано й рекомендації для тих, хто відповідає за формування й регулювання інформаційного середовища, зокрема урядових органів, освітніх і медійних установ, міжнародних організацій.

Також результати аналізу можуть бути корисними для створення програм медіаосвіти, спрямованих на підвищення інформаційної грамотності громадян і формування навичок відрізняти достовірну інформацію від дезінформації та різного роду маніпуляцій; здатні сприяти розробкам ефективніших стратегій комунікації та дипломатичних підходів до вирішення суперечок у сфері міжнародних відносин; стати в пригоді у виявленні шляхів поліпшення якості інформаційного середовища.

Ключові слова: інформаційні війни, контент-аналіз соцмереж, вплив новин, маніпуляції в медіа, дезінформація, громадська думка, пропаганда в соцмережах, верифікація фактів, цифрові медіастратегії.

Постановка проблеми. У сучасному інформаційному середовищі цифрові медіа відіграють одну з ключових ролей щодо трансляції інформації та можливостей впливу на аудиторію. Тобто, крім функції основного джерела інформації для мільйонів людей, вони ще й незамінний інструмент для комунікації, спілкування і взаємодії. Серед найголовніших аспектів їхньої ролі варто виокремити такі:

Швидкість і доступність інформації: цифрові медіа забезпечують миттєвий доступ до новин з будь-якої точки світу в будь-який час, що дає

користувачам змогу бути поінформованими про події в реальному часі.

Різноманітність контенту: споживачі мають можливість обирати з різноманітних форматів контенту, як-от текст, відео, аудіо, графіка та ін. Це робить інформацію більш доступною й привабливою для різних аудиторій [8].

Інтерактивність і залучення аудиторії: соціальні мережі, блоги, форуми пропонують не лише споживати контент, а й активно взаємодіяти з ним, висловлювати свої думки, коментувати, «лайкати» й «репостити» матеріали [9].

Персоналізація та рекомендації: алгоритми пропонування допомагають користувачам знаходити контент, який відповідає їхнім інтересам і попереднім уподобанням, що підвищує ефективність сприйняття інформації.

Глобальний вплив та комунікація: цифрові медіа дозволяють взаємодіяти з людьми з усього світу без обмежень географії чи часу; вони пропонують поле для глобальної дискусії та обміну ідеями.

Цифрові платформи також значно впливають на зміну парадигми медіа. Технологічний прогрес і поширення інтернету відкрили нові можливості для споживачів і виробників контенту, змінивши традиційні підходи до медіа. Серед основних аспектів цього впливу:

Демократизація доступу до інформації: цифрові платформи розширили доступ до засобів масової комунікації, дозволяючи навіть невеликим видавництвам, блогерам та іншим незалежним виробникам контенту займати свою нішу в медіапросторі.

Зростання впливу соціальних медіа: соціальні мережі стали чи не основним каналом спілкування й споживання контенту для багатьох людей. Вони визначають тренди, формують громадську думку і впливають на споживчі вподобання [10].

Персоналізація контенту: цифрові платформи надають можливість користувачам отримувати контент відповідно до особистих зацікавлень, що змінює підходи до збирання, розповсюдження й споживання інформації.

Зміна бізнес-моделей медіа: цифрові платформи змушують традиційні засоби масової інформації переглянути свої бізнес-моделі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ідейно-змістовий діапазон останніх досліджень і публікацій у галузі цифрової журналістики та впливу соціальних мереж на громадську думку, зокрема й щодо подій російсько-української війни, вирізняється значною широтою, засвідчуючи актуальність проблеми й бажання її глибше осмислити та запропонувати рекомендації до поступового розв'язання. Наведемо приклади таких студій, які привернули нашу увагу в контексті цього дослідження.

Джерелом розуміння загальних механізмів впливу цифрових медіа на громадськість є дослідження *Сінана Арала* «The Hype Machine: How Social Media Disrupts Our Elections, Our Economy and Our Health – and How We Must Adapt» [5], присвячене загальним питанням ролі соціальних мереж у сучасному житті, їх впливу на вибори, економіку, здоров'я тощо.

Аналіз того, як різноманітні цифрові ресурси, що забезпечують інформаційно-комунікативні потреби користувачів, здатні формувати суспільні уявлення, зокрема через персоналізовану масову персвазію, гіперсоціалізацію та економіку уваги, безумовно, помічний і в з'ясуванні того, як через соцмережі формується уявлення про війну. І хоч книга *Сінана Арала* не зосереджена на темі війни, проблеми поширення фейкових новин, маніпуляцій громадською думкою є вкрай актуальними і в контексті російсько-українського збройного протистояння. Ідеї автора можуть бути застосовані в питаннях протидії дезінформації та пропаганді під час війни.

Цінною для розуміння ролі соціальних медіа у політичних процесах є праця *Тіма Гайфілда* «Social Media and Everyday Politics» [1]. Автор пропонує, на нашу думку, важливий концептуальний апарат для аналізу явищ перетину приватного й публічного, особистого і політичного у сфері соціальних медіа. Зосереджуючись на описі статус кво, *Тім Гайфілд*, утім, не пропонує практичних рекомендацій, що спонукали б до розвитку громадянської активності.

Безпосередньо теми впливу цифрових медіа на формування уявлень про російсько-українську війну стосується стаття *Наталії Карпчук* «Медіа як невоєнний метод впливу в гібридній війні» [2], висвітлюючи один із важливих аспектів проблеми, зрозумілий із самої назви публікації. У гібридній війні паралельно з воєнними діями застосовуються технології створення псевдореальності – медіа формують у свідомості споживачів інформації картину дійсності, вигідну для агресора, – що стає потужною інформаційною зброєю. Докладно проаналізовано типові прийоми маніпуляції в медіа (маніпуляції соціологією, темами, часом, порядком, гостями тощо), які використовуються для дезінформації та впливу на громадську думку. Розгляд специфічних методів медіавпливу, характерних для різних етапів гібридної війни – від формування сприятливого інформаційного поля під час латентної фази до інформаційної підтримки відкритої агресії, опис таких інструментів, як медіавіруси, фейки, інформаційне шумування, та показ їх застосування на прикладі російської агресії проти України яскраво демонструють, як агресор здатний досягати своєї мети – дестабілізувати ситуацію, виправдовувати агресію, дискредитувати опонента тощо.

Стаття *Наталії Юган* «Наратив українсько-російської війни у навчальних подкастах» [11] також безпосередньо присвячена висвітленню

відображення повномасштабного російсько-українського збройного протистояння в цифрових медіа, адже розкриває роль новітніх дигітальних технологій (подкастингу) як елемента сучасної гібридної війни. Авторка аналізує контент українських і російських подкастів з початку військової агресії РФ проти України 24.02.2022. Навчальні подкасти розглядаються як засіб донесення інформації про війну до широкого загалу, висловлення позиції авторів, емоційного впливу на аудиторію. Емпіричний матеріал з конкретних подкастів, що висвітлює різні аспекти війни – від патріотичних меседжів до розвінчування фейків, ілюструє реальний вплив цифрових медіа на формування уявлень слухачів про війну.

Інформаційної агресії Росії проти України, зокрема поширення фейкових новин і маніпуляцій в контексті анексії Криму та збройного конфлікту на сході України, стосується дослідження Віталія Корнєєва, В'ячеслава Рябічева та Наталії Глушкової «Fake News and Content Manipulation under Russian Information Aggression» [3]. Автори приділяють значну увагу ролі соціальних мереж у поширенні дезінформації та маніпулятивного контенту; розглядають особливості соцмереж, які роблять їх вразливими до інформаційних атак; також наводять приклади фейків, що поширювалися через соціальні медіа. У статті проаналізовано конкретні кейси маніпулятивного висвітлення подій російськими ЗМІ, що демонструє практичний вплив дезінформації на формування громадського уявлення про війну. Висновки авторів щодо необхідності протидії російському інформаційному впливу через підвищення медіаграмотності й забезпечення доступу до надійних джерел інформації цілком логічні й закономірні. Адже дезінформація, фейкові новини, маніпулятивний контент стають серйозною проблемою в соціальних мережах, що здатні спотворювати сприйняття подій. І це при тому, що дослідження останніх часів вказують на зменшення довіри до традиційних ЗМІ на користь соціальних мереж.

Значний інтерес в контексті порушеної проблеми становить дослідження Дена Чюряка (*Dan Ciuriak*) «The Role of Social Media in Russia's War on Ukraine» [7]. Автор розглядає російське вторгнення в Україну як першу повномасштабну «війну соціальних медіа», підкреслюючи ключову роль цифрових платформ у висвітленні та сприйнятті цього конфлікту. У статті, зокрема, проаналізовано, як соціальні мережі використовуються обома сторонами конфлікту: Україною – для поширення інформації про перебіг війни та мобі-

лізації підтримки, Росією – для дезінформації та пропаганди. Показано відмінності між повністю підконтрольним інформаційним середовищем в Росії і відносно відкритим – у західних країнах. Автор пропонує концептуальні узагальнення, підкріплені конкретними прикладами, і робить важливі висновки щодо впливу цифрових платформ на громадську думку в умовах відкритого і закритого інформаційного простору. У статті розглянуто конкретні приклади використання соцмереж для формування громадської думки про війну – як через поширення реальних свідчень очевидців, так і через кампанії з дезінформації.

Цікавими є висновки, в яких Ден Чюряк підсумовує вплив соціальних медіа на формування сприйняття війни: там, де держава має т. зв. «ринкову владу» в інформаційному просторі (як Росія), соцмережі є потужним інструментом формування громадської думки; там, де інформаційний простір є конкурентним, відбувається боротьба нарративів з невизначеним поки що результатом [7, с. 5].

Загалом, наведені останні дослідження пропонують важливий інсайт у з'ясуванні механізмів впливу цифрових медіа на формування громадської думки, дають чіткіше розуміння специфіки алгоритмів соціальних мереж у їх спрямованості на показ вигідного замовникам ракурсу сприйняття інформації та розуміння подій і вказують на потребу дальших досліджень у цій галузі.

Мета цієї статті – проаналізувавши особливості впливу соціальних мереж на громадську думку щодо російсько-української війни, запропонувати стратегії для забезпечення об'єктивності інформації й гарантування інформаційної (і не тільки) безпеки.

Постановка завдання. Постановка завдання. Конкретні завдання нашої розвідки випливають із аналізу актуальних досліджень і публікацій із зазначеної тематики, а саме: встановлення тенденцій у використанні цифрових медіа для поширення інформації про воєнний конфлікт; розгляд наявних нарративів та специфіки їх розповсюдження через цифрові медіа; вивчення реакції громадськості на інформацію про війну; визначення факторів, що впливають на сприйняття відомостей про події з полів збройного протистояння через цифрові медіа, і формулювання рекомендацій стосовно оптимального використання цифрових медіа для збалансованого й об'єктивного подання інформації про воєнні події.

Виклад основного матеріалу. Ключове значення цифрових медіа та соцмереж у формуванні громадської думки, зокрема щодо воєнних

конфліктів, полягає в їхній здатності впливати на переконання, уявлення й установки громадян. Ці медіа забезпечують доступ до широкого спектру інформації та дозволяють швидко розповсюджувати новини й погляди інфлюенсерів щодо воєнних подій [2].

У цифровому просторі створюються платформи для взаємодії та обміну думками між користувачами стосовно воєнних конфліктів. Соціальні мережі, форуми, блоги та інші інтерактивні середовища не просто інформують, а й дозволяють громадянам обговорювати воєнні події, висловлювати свої погляди та реакції на них.

Таким чином, цифрові медіа впливають на формування громадської думки щодо воєнних конфліктів шляхом поширення інформації, створення наративів і сприяння взаємодії між громадянами. Їхня роль у формуванні уявлення суспільства про воєнні події стає дедалі суттєвішою в сучасному інформаційному суспільстві, де доступ до об'єктивної інформації є ключовим для усвідомлення ситуації та вирішення проблем, зокрема й військових [6].

Проте варто зауважити, що цифрова журналістика, яка стрімко розвивається в останні десятиліття, має низку переваг і недоліків, як порівняти з традиційними формами журналістики. Згрупуємо основні з них у формі таблиці.

Соціальні мережі стали неодмінною частиною сучасного інформаційного простору, впливаючи на формування громадської думки щодо різних аспектів життя, зокрема й уявлення про війну [5]. Тож дослідження впливу соціальних мереж на формування уявлення суспільства про російсько-українську війну є актуальним завданням. І не тільки в контексті конкретного протистояння України агресії північного сусіда, а й стосовно сучасних збройних конфліктів загалом.

Вплив соціальних мереж на формування громадської думки щодо російсько-української війни є, без сумніву, значущим і має як позитивні, так і негативні аспекти. З одного боку, соціальні мережі можуть допомагати в поширенні об'єктивної інформації, сприяючи усвідомленню громадянами реальних складнощів конфлікту і пошуку рішень для переможного його завершення. З іншого боку, вони можуть стати майданчиком для транслявання фейкових новин, маніпуляцій і пропаганди, що спотворюють образи сторін конфлікту й здатні поглиблювати поділ суспільства [3].

Розуміння цього впливу є важливим для ефективного управління інформаційними процесами під час російсько-української війни і забезпечення об'єктивності та різноманітності інформаційного простору.

Таблиця 1

Переваги та недоліки цифрової журналістики

Аспекти	Опис
Переваги цифрової журналістики	
Оперативність і доступність інформації	Цифрова журналістика надає можливість швидкого доступу до актуальних подій для аудиторії. Це дозволяє швидко збирати та розповсюджувати інформацію, зокрема й про воєнні події та їх наслідки.
Широке охоплення аудиторії	Цифрові медіа можуть залучити велику аудиторію з різних країн і соціальних верств. Завдяки соціальним мережам та іншим онлайн-платформам новин інформація про воєнні події може швидко поширюватися серед широкого кола користувачів.
Можливість взаємодії та залучення громадськості	Цифрова журналістика створює поле для активної участі громадськості у дискусіях та обміні думками щодо воєнних конфліктів. Користувачі можуть висловлювати свої погляди, коментувати новини та спілкуватися з іншими користувачами через соціальні мережі та інші онлайн-платформи.
Обмеження цифрової журналістики	
Ризик поширення дезінформації	Одним із головних негативних аспектів цифрової журналістики є ризик поширення дезінформації. Вірогідність появи фейкових новин і недостовірної інформації про воєнні події може підірвати довіру до медіа та спричинити паніку серед громадськості.
Залежність від алгоритмів	Функціонування цифрових медіа часто залежить від алгоритмів, які визначають, яка інформація буде відображатися користувачам. Це може створювати проблеми з доступом до об'єктивної та різноманітної інформації про воєнні конфлікти.
Небезпека цифрової втоми	Великий потік інформації про воєнні події та їх наслідки може призвести до цифрової втоми. Постійне занурення в інформацію та погляд на жахливі новини може викликати стрес і погіршити психічне здоров'я користувачів.

Джерело: власна розробка авторів

Вплив соціальних мереж на інформаційний простір під час російсько-української війни

Аспекти впливу соціальних мереж на війну	Опис
Розповсюдження інформації	Сприяє швидкому поширенню новин про події війни серед користувачів.
Формування наративів	Дозволяє різним групам користувачів створювати й поширювати власні інтерпретації воєнних подій.
Мобілізація громадськості	Сприяє організації волонтерських ініціатив, донатів, популяризації ідей рекрутингу, іншим формам активності у зв'язку з воєнними діями.
Вплив на психологічний стан	Може призвести до стресу й тривоги серед користувачів через поширення негативних новин і зображень війни.
Виклик фільтруванню інформації	Алгоритми соціальних мереж можуть впливати на доступ до об'єктивної інформації про війну, створюючи фільтри та обмеження.

Джерело: власна розробка авторів

Розуміння цього впливу може мати важливі наслідки для освітньої практики, зокрема складання навчальних програм з медіаграмотності для формування відповідних компетентностей у майбутніх журналістів. Важливо розглядати різноманітність підходів до представлення інформації про воєнні конфлікти у навчальних матеріалах, щоб забезпечити збалансований та об'єктивний погляд на ситуацію. Також слід стимулювати критичне мислення студентів та навчати їх аналізувати різні джерела інформації, щоб вони могли самостійно формувати свою точку зору і вловлювати різні перспективи на конфлікт.

Дослідження в згаданій сфері також переконують, що освітній контекст може впливати на те, як студенти сприймають інформацію про воєнний конфлікт. Тип навчальних матеріалів здатен визначити рамки для розуміння й інтерпретації подій війни, що може мати далекосяжні наслідки для формування молодого покоління.

Так, уже згадувана вище Наталія Юган [11] особливо підкреслює важливість уваги до змісту освітніх матеріалів та їх впливу на формування громадської думки щодо війни. Врахування цього впливу може мати велике значення для розробки ефективних освітніх програм і забезпечення об'єктивного розуміння важливих суспільних проблем.

Крім того, важливо розглядати освітній процес як можливість сприяти критичному мисленню та аналізу, надаючи студентам інструменти для самостійного оцінювання інформації. Це допоможе створити об'єктивніше і глибше розуміння таких складних проблем, як, зокрема, воєнний конфлікт, і сприятиме формуванню громадян, які спроможні критично мислити й приймати обґрунтовані рішення [1].

Висновки і пропозиції. За результатами наших спостережень можна сформулювали кілька висновків і пропозицій.

Цифрова журналістика й соціальні мережі відіграють одну з провідних ролей у формуванні громадської думки про російсько-українську війну. Вони є потужними засобами впливу, що можуть суттєво змінювати сприйняття подій конфлікту.

Переваги цифрової журналістики полягають у швидкому поширенні інформації й можливості висвітлення різних аспектів конфлікту. Однак обмеження припускають можливість появи фейкових новин, потрапляння в т. зв. інформаційну бульбашку й ризик розпалювання внутрішніх конфліктів через неправдиве відображення подій.

Соціальні мережі мають великий вплив на формування громадської думки через широке охоплення аудиторії та можливості взаємодії. Ці медіаплатформи не лише поширюють інформацію, але й визначають та формують наративи, які впливають на сприйняття конфлікту громадськістю. Проте їхній вплив також може бути негативним у разі поширення дезінформації та маніпуляцій.

На основі наведених загальних висновків можна висловити побажання щодо дальших досліджень впливу цифрової журналістики й соціальних мереж на громадську думку. Такий аналіз дозволить краще розуміти механізми формування уявлення суспільства про війну та сприятиме розробці ефективних стратегій управління інформаційним простором в умовах збройних протистоянь.

Соцмережі стають важливим майданчиком для висловлення різних поглядів і думок щодо воєнного протистояння. Вони дозволяють громадянам обмінюватися інформацією, обстоювати власні переконання й долучатися до дискусій, що сприяє розширенню граничних рамок сприйняття і розуміння проблематики.

Результати нашого аналізу засвідчують, що цифрова журналістика дозволяє широкому колу користувачів діставати доступ до різноманітних

джерел інформації про війну, зокрема й маніпулятивних, відверто пропагандистських чи й абсолютно неправдивих, що негативно впливає на формування об'єктивного уявлення про події.

Соціальні мережі, своєю чергою, виконують роль платформи для обміну інформацією та думками щодо воєнної відсічі окупантам. Вони можуть стимулювати дискусії та сприяти формуванню громадської думки, хоч також можуть стати й засобом поширення фейків та пропаганди.

У світлі отриманих результатів рекомендовано розвивати медіаосвітні програми, спрямовані на підвищення інформаційної грамотності громадян та поліпшення навичок розпізнавання дезінформації. Піднесення рівня медіаграмотності й адекватного ставлення громадян до інформації може сприяти ліпшому розумінню складних соціальних і політичних явищ, серед яких і воєнні конфлікти, та обговоренню цих питань. Навчальні матеріали мають великий потенціал для впливу на сприйняття подій війни, тому важливо враховувати їх зміст і наративи.

Також важливо звертати увагу на етичні аспекти використання цифрових медіа в контексті війни та конфліктів, щоб забезпечити об'єктивне та достовірне інформування громадськості.

Для дальших досліджень у цій галузі можуть бути запропоновані такі шляхи:

Глибший аналіз впливу конкретних цифрових платформ і алгоритмів на формування громад-

ської думки щодо війни; це допоможе краще зрозуміти механізми розповсюдження інформації та дезінформації через різноманітні медіаканали.

Дослідження ролі інфлюенсерів у поширенні інформації про війну та їх впливу на погляди громадськості. Це дозволить ліпше зрозуміти, як впливові особистості формують думку про конфлікт через соціальні мережі.

Створення і впровадження спеціальних медіаосвітніх програм, спрямованих на підвищення інформаційної грамотності громадян, особливо в контексті війни та конфліктів; це може передбачати розвиток критичного мислення, вмінь розрізняти правдиву інформацію й фейки та навичок аналізувати джерела інформації.

Розробка стратегій інформаційної безпеки, спрямованих на запобігання поширенню дезінформації та пропаганди через цифрові медіа. Це може включати співпрацю з медіаплатформами для виявлення та зупинки поширення шкідливого контенту.

Дослідження взаємозв'язку між інформаційними кампаніями у цифрових медіа й політичними процесами у контексті війни; це допоможе краще зрозуміти вплив медіа на політичні рішення й перебіг конфлікту.

Загальна мета таких досліджень і стратегій – забезпечити об'єктивне, достовірне та етичне інформування громадськості, сприяючи в такий спосіб зміцненню інформаційної безпеки.

Список літератури:

1. Graeff E. Tim Highfield, Social media and everyday politics [Book review]. *Academia.edu* — *Share research*. URL: https://www.academia.edu/33040476/Tim_Highfield_Social_Media_and_Everyday_Politics_book_review (date of access: 22.03.2024).
2. Карпчук Н. Медіа як невоєнний метод впливу в гібридній війні. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2018. № 2 (4). С. 41–49. URL: <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2018-02-41-49> (дата звернення: 22.03.2024).
3. Kornieiev V., Ryabichev V., Glushkova T. Fake news and content manipulation under russian information aggression. *Przegląd strategiczny*. 2023. No. 15. P. 187–209. URL: <https://doi.org/10.14746/ps.2022.1.12> (date of access: 22.03.2024).
4. Martin Chris. A graphical comparison of Russian and Ukrainian military forces. *Defense News*. 24 February 2022. URL: <https://www.defensenews.com/global/europe/2022/02/24/a-graphical-comparison-of-russian-and-ukrainian-military-forces/> (date of access: 22.03.2024).
5. Singh I., Singh S. The hype machine: how social media disrupts our elections, our economy and our health- and how we must adapt. *Business and society review*. 2021. Vol. 126, no. 1. P. 101–104. URL: <https://doi.org/10.1111/basr.12225> (date of access: 23.03.2024).
6. The Discursive Power of Digital Popular Art during the Russo-Ukrainian War: Re/Shaping Visual Narratives / S. Kot et al. *Arts*. 2024. Vol. 13, no. 1. P. 38. URL: <https://doi.org/10.3390/arts13010038> (date of access: 26.03.2024).
7. Ciuriak D. The Role of Social Media in Russia's War on Ukraine. *SSRN Electronic Journal*. 2022. URL: <https://doi.org/10.2139/ssrn.4078863> (date of access: 26.03.2024).
8. Давидова Л. В. Особливості формування у майбутніх журналістів компетентностей з медіаграмотності. *Електронна бібліотека Житомирського державного університету*. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/34696/> (дата звернення: 22.03.2024).

9. Патрикаракос Д. Війна у 140 знаках. Як соціальні медіа змінюють конфлікти у XXI столітті. Yakaboo Publishing, 2019. 352 с.

10. Сич А. С. Вплив інформаційно-пропагандистської війни на ціннісно-смыслову сферу особистості. *Institutional Repository of Polissia National University*. URL: <http://ir.polissiauniver.edu.ua/handle/123456789/14629> (дата звернення: 22.03.2024).

11. Юган Н. Л. Наратив українсько-російської війни у навчальних подкастах. *Електронний архів КНУТД*. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/20253/1/Dialog_2022_P025-030.pdf (дата звернення: 22.03.2024).

Putrashyk V. I., Marchuk H. I., Plekhanova T. M. DIGITAL JOURNALISM AND THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA ON SHAPING PUBLIC PERCEPTIONS OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR

The article examines the issue of the impact of digital journalism and social media on shaping public perceptions of the Russian-Ukrainian war. The authors focus on both the positive aspects of using digital media to disseminate information about the armed conflict and the events that accompany it, as well as the abuses and manipulations. The authors also analyse the role of social media in spreading numerous narratives about the war.

Particular attention is paid to the research of domestic and foreign scholars on the tools and technologies of the digital age that contribute to the influence of the media on the perception of wartime events.

The research is based on a significant source base, including scientific publications in the fields of journalism, political science, sociology, pedagogy and psychology, etc. The systematic and objective approach to the analysis allowed us to draw logical conclusions about the impact of digital journalism and social media on public perceptions of war, which are supported by specific arguments and can serve as a basis for further development of research on this topical issue.

In addition, the study provides material for the formation and development of strategies for information security, media education and international relations. The conclusions also offer recommendations for those responsible for shaping and regulating the information environment, including government agencies, educational and media institutions, and international organizations.

The results of the analysis can also be useful for creating media education programmes aimed at improving citizens' information literacy and developing skills to distinguish reliable information from disinformation and various kinds of manipulations; they can contribute to the development of more effective communication strategies and diplomatic approaches to resolving disputes in international relations; and they can help identify ways to improve the quality of the information environment.

Key words: *information wars, content analysis of social networks, influence of news, media manipulation, disinformation, public opinion, propaganda in social networks, verification of facts, digital media strategies.*